

1. Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Handelsnavn: **Jernkloridløsning**

Anvendelse: Rensing av avløpsvann.

Adresse/Telefon: **Elkem AS**
Silicon Division
P.O. Box 5211 Majorstuen
NO-0303 Oslo, Norway
Telephone: + 47 22 45 01 00
Telefax: + 47 22 45 04 95
<http://www.silicon.elkem.com>

Kontaktperson: Nils Dybwad E-mail: nils.dybwad@elkem.no

Nødtelefon: -

2. Opplysninger om kjemisk sammensetning

Synonymer: Jern(III)kloridløsning, $\text{FeCl}_3 \times \text{H}_2\text{O}$
IUPAC-navn: Jernklorid

Stoff	CAS No.	Einecs No.	Vekt%	Symbol	R-setninger
Jernklorid (FeCl_3)	7705-08-0	231-729-4	32 - 34	-	-
Saltsyre	-	231-595-7	0 - 3	C, Xi	R34, R37
Vann (H_2O)	-	-	Rest	-	-

3. Viktigste faremomenter

Både løsningen og dets damper virker irriterende. Se seksjon 11. Jernklorid reagerer med ulike baser under utvikling av svært giftig gass. Se seksjon 10.

4. Førstehjelpstiltak

Innånding: Frisk luft, vanlig førstehjelp. Observasjon av lege/sykehus p.g.a. fare for lungeødem.
Hudkontakt: Fjern øyeblikkelig tilsøtt tøy og skylle samtidig huden med store mengder vann. Kontakt lege/sykehus.
Øyne: Skylle øyeblikkelig med store mengder vann, med åpen øyespalte. Fortsett med kontinuerlig behandling til lege eller kvalifisert personell overtar.
Svelging: Ved bevissthet skylles munnen med vann eller melk, deretter drikkes vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Transport til lege eller sykehus.

5. Tiltak ved brannslukking

Slukkemidler: Ikke relevant.

Løsningen er ikke brennbar. Ved brann må oppvarmede beholdere avkjøles med vann. Danner meget giftig gass ved oppvarming. Se seksjon 10.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sørg for god ventilasjon. Avgrens utslippet for å hindre spredning. Samles opp i egnede beholdere. Se seksjon 7. Større mengder nøytraliseres med lesket kalk ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) eller kalkstein (CaCO_3).

7. Håndtering og oppbevaring

Håndtering: Unngå arbeidsoperasjoner som medfører søl og sprut. Håndteres av øvet personell. Bruk passende sikkerhetsutstyr. Se seksjon 8.

Oppbevaring: Oppbevares adskilt fra baser/alkaliske produkter. Lagres i bestandig beholder f.eks. titan, tantal, gummiert stål, PVC, PE, gummi eller glass.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

A: Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Bruk øyevern/ansiktsmaske. Hansker og beskyttelsesklær må være av syrefast materiale, feks. neopren, naturgummi, nitril PVC eller viton. Sørg for god ventilasjon og øyespylingsmuligheter nær arbeidsplassen. Gassmaske med filter B (grått) ved lave gasskonsentrasjoner.

Administrative normer (Arbeidstilsynet, 2003, best. nr. 361):

Stoffnavn	CAS-nr.	ppm	mg/m ³	Anm
Jernsalter (beregnet som Fe)	-	-	1	-
Hydrogenklorid	7647-01-0	5	7	T

Anm.: T: Takverdi. Må ikke overstiges.

B: Begrensning av miljøeksponering

Se seksjon 6, 7 og 12.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende	: Væske
Farge	: Mørk brun
Smeltepunkt (°C)	: - 12
Løselighet (Vann)	: Fullstendig.
Tetthet (vann =1)	: 1,27 - 1,43
pH	: < 2

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som må unngås: Varme.

Stoffer som må unngås:

Baser. (Se nedenfor). Uedle metaller, f.eks. kobber og lettmetaller.

Farlige spaltningsprodukter:

Ved reaksjon med sterke baser, som for eksempel NaOH eller KOH, vil det bli en kraftig varmeutvikling og fordamping av giftig HCl-gass. HCl-gass i kontakt med uedle metaller vil i tillegg kunne føre til dannelse av hydrogengass.

11. Opplysninger om helsefare

Akutte effekter:

Innånding: Damp virker irriterende i luftveier og lunger

Huden: Kontakt med hud kan virke irriterende.

Øyne: Sprut i øyne kan gi varig øyeskade, evt. tap av syn. Damp kan virke irriterende.

Svelging: Inntak virker irriterende. Forgiftning har funnet sted ved inntak av større mengde jernpreparater.

Kroniske effekter:

Gjentatte eksponeringer for lavere konsentrasjoner på hud kan medføre eksem.

12. Opplysninger om miljøfare

MOBILITET: Løselig i vann.

PERSISTENS: Ikke relevant for uorganiske forbindelser.

BIOAKKUMULERING: Bioakkumulerer ikke.

ØKOTOKSISITET: Utslipp av store mengder av løsningen fører til en betydelig reduksjon i pH i de nære omgivelser, og kan således være akutt skadelig for vannlevende organismer.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Materialet resirkuleres der dette er mulig.

Produktrester er regulert som farlig avfall i henhold til Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) (Miljøverndepartementet, 2004), EAK-kode 06 01 06* (Andra syrer).

Rester og avfall deponeres ellers etter gjeldende regelverk og etter avtale med lokale myndigheter.

14. Opplysninger om transport

UN no. 2582
IMO/IMDG: Klasse 8
ADR/RID: Klasse 8
ICAO/IATA: Klasse 8

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Helse-, miljø-, brann- og eksplosjonsfaremerking: ¹⁾

Faresymbol		Farekode: Xi Fareklasse: Irriterende ²⁾
R-setninger:	36/37/38	Irriterer øynene/luftveiene/huden
S-setninger:	26	Får man stoffet i øynene; skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

¹⁾ Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, Miljøverndepartementet og Arbeids- og Sosialdepartementet, 2002.

Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier, Arbeids- og administrasjonsdepartementet, 1997, med senere endringer, best. nr. 548.

²⁾ Klassifiseringen som irriterende er ikke basert på tester, men følger retningslinjene for løsninger med ekstrem pH, se: J.R. Young. How, A.P. Walker and W.M.H. Worth (1988) "Classification as corrosive or irritant to skin of preparations containing acidic or alkaline substances, without testing on animals" Toxic. In Vitro 2(1):19-26.

16. Andre opplysninger av betydning for brukerens sikkerhet og helse

Litteraturhenvisninger kan fås ved henvendelse til produsenten.

Relevante R-setninger:

R34: Etsende.

R37: Irriterer luftveiene.